Nr. 11. Kraków, dnia 15 października 1912 r. Rocznik XXXIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują „Dziennik rozporządzeń" bezpłatnie.

L. 81815/912.
I. b.

ROZPORZĄDZENIE.

W ostatnich czasach zdarzają się przypadki, **że instalatorzy przewodów elektrycznych, gazowych i wodociągowych naruszają** konstrukcye ścian, stropów i belek żelazno-betonowych, przecinając je wraz z żelaznemi **wkładkami** dla umieszczenia odnośnych przewodów, przez co **osłabiają żelazno betonowe części konstrukcyjne budynków**, co spowodować może niebezpieczeństwo ich zarysowania, a nawet runięcia.

Celem zapobieżenia na przyszłość tego rodzaju niewłaściwościom, Magistrat jako władza policyjno-budowlana wydaje następujące zarządzenie:

I. Na pomieszczenie rur i urządzeń dla przewodów elektrycznych, gazowych, wodociągowych i centralnego ogrzewania, w konstrukcyach żelazno-betonowych, należy zasadniczo przewidzieć i urządzić z góry odpowiednio szerokie rowki (szlice i otwory przez wstawienie do mających się wybudować konstrukcyi odpowiednich listew, klocków itp., które nie osłabiają ich wytrzymałości. Stawianie takich listew, klocków itp. może uskuteczniać tylko odnośne przedsiębiorstwo budowlane, które za wykonanie wyłącznie jest odpowiedzialne.

II. Wycinanie rowków (szliców) i otworów w gotowych już konstrukcyach żelazno-betonowych jest zasadniczo wzbronione. Tylko w ścianach betonowych wolno jest urządzać przebicia (otwory) o średnicy najwyżej 5 cm. na przeprowadzenie rur i przewodów, w ten jednak sposób, aby nie uszkodzić żelaznych konstrukcyi.

W wyjątkowych przypadkach, gdyby zachodziła konieczna potrzeba urządzenia rowków i otworów gotowych już konstrukcyi żelazno-betonowych, należy na odnośne roboty uzyskać przed ich rozpoczęciem zezwolenie Budownictwa miejskiego. Wykonywanie takich robót powinno następować z natury rzeczy pod kierownictwem i odpowiedzialnością tego przedsiębiorstwa, które wykonywało odnośne konstrukcye, o ile zaś to byłoby niemożliwem, przedsiębiorstwa, które jest uprawnione do wykonywania konstrukcyi żelazno-betonowych.

Równocześnie Magistrat zwraca na treść niniejszego rozporządzenia uwagę PP. Właścicieli realności i wzywa ich, aby o ile zamierzają w nowo budujących się domach zaprowadzić urządzenia elektryczne, gazowe itp. zastrzegali z góry we własnym interesie wykonanie potrzebnych rowków i otworów w konstrukcyach żelazno-betonowych, przez co osiągną nadto tę korzyść, że przy wykonywaniu odnośnych instalacyi nie będą ponosili kosztów robót murarskich, jakie w innych przypadkach są nieuniknione.

III. Niestosowanie się do niniejszych przepisów będzie karane w myśl patentu ces. z dnia 20 kwietnia 1854 L. 96 Dz. p. p.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa
dnia 7 września 1912 r.

L 55522/912.
V b.

OBWIESZCZENIE.

W miesiącu marcu 1912 r. **znaleziono następujące rzeczy.**

A. Złożone w Kasie miejskiej:

Art 195. Damska torebka z dwoma cwikierami i rachunkiem.
196. 14 koron w chusteczce.
197. Torebka skórzana w niej karta wstępu na ślizgawkę, 5 kartek dla dzieci i mały pugilaresik.
198. Szmatka w niej 1 korona 38 hal.
199. Dwa klucze
200. Pięć kluczyków na kółku.
201. Pakunek z materyą.
202. Pugilares, w nim 3 korony 40 hal.
203. Parasol czarny.
204. Książka angielska
205 Książka niemiecka do modlenia z cwikierem.
206. Niekryty damski zegarek z łańcuszkiem srebrnym.
207. 97 drutów do żarówek gazowych.
208. 4 kluczyki na kółku,
209. 3 książki: 1) Ojczyzna w piśmie i pomnikach, 2) Dzieje Polski Tom II., 8) Dzieje oręża polskiego.
210. Peleryna.
211. Pugilares czarny z 16 halerzami i notatkami.
212. Książka „Robinson" i ręcznik.
213. Para kaloszy.
214. Bransoleta wysadzana granatami.
215. Kartka zastawnicza K. O. m na złoty zegarek z łańcuszkiem.
216. Dłuta 4 sztuk.
217. Futerał z dwoma damskimi parasolami, białym i czarnym.
218. Bransoletka.
219. 2 klucze.
220. 2 klucze.

Art. 221. Para białych rękawiczek.
222 Torebka ręczna żółta z chusteczką do nosa.
223. Palto stare czarne.
224. Boa z krymskiego baranka.
225. Pugilares czarny z 1 koroną 22 halerzami.
13792. 99·80 koron uzyskane ze sprzedaży znalezionej świni na targowicy miejskiej.

B. Pozostawione u znalazców:

Fartuszek perkalowy biały w granatowe paski.
Para białych gołębi.
Pies mały z marką Nr. 524.
Pies rasy „spitz".
Wózek dwukołowy.
Pies buldog z obrożą i dzwonkiem.
Pies duży żółty z marką 2515/11.
Łódka mała.
Łódka.

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, aby o ile mogą dowieść swych praw własności zechcieli zgłosić się po odbiór tych rzeczy do biura Wydziału V b. Nowe oficyny II. piętro Nr. drzwi 37 — między 1-szą godziną a 2-gą codziennie z wyjątkiem świąt i niedziel. W razie przeciwnym przedmioty zostaną wydane znalazcom, a po upływie trzech lat przejdą na ich wyłączną własność, lub też sprzeda się je na licytacyi.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa
dnia 21 maja 1912 r.

L. 10628/912.
III b.

ROZPORZĄDZENIE.

W myśl uchwały Magistratu z dnia 19 września b. r. w sprawie **czasu urzędowania w biurach Komisaryatu targowego**, zarządza się co następuje:

Począwszy od dnia 1-go października 1912 r. znosi się normalne biurowe urzędowanie w Komisaryacie targowym między godziną 5 a 6-tą popołudniu a natomiast ustanawia się czas urzędowania tamże od godziny 11-tej przed południem do godziny 1 popołudniu zamiast jak dotychczas do godziny 12 w południe. Równocześnie zaprowadza się od powyższego terminu dla Komisaryatu targowego kolejne dyżury codziennie od godziny 5 do 6-tej po południu, z wyjątkiem niedziel i świąt dla załatwiania spraw pilnych i spraw ze zgłaszającemi się stronami, w których to godzinach winien być obecny w biurze jeden z pp. Urzędników Komisaryatu targowego. Urzędowanie biurowe Komisaryatu targowego w niedziele i święta pozostaje bez zmiany.

Powyższa zmiana godzin biurowych nie wpływa na pełnienie służby zewnętrznej przez organa Komisaryatu targowego tak w godzinach przed jak i popołudniowych, o ile zajdzie tego potrzeba.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa
dnia 20 września 1912 r.

A. WYKAZ
policzbowania domów w ulicy Sołtyka.

Liczba porządkowa stara	Liczba porządkowa nowa	Liczba spisowa	Nazwisko właściciela	Liczba wykazu hipoteczn.
			Narożnik ulicy Blich	
	1	371	p. l. 6 ul. Blich. Dom urzędników i podurzędników c. k. Dyrekcyi kolei państw.	
	(3)		p. l. 6 ul. Jen. Dwernickiego	
			Narożnik ulicy Jen. Dwernickiego	
22	5	25	p. l. 9 ul. Jen. Dwernickiego Schulzowa 1° v. Peiperowa Salomea	230
20	7	284	Wykurz August i Julia	271
18	9	60	Schönberg Zygmunt i Lorie Witta v. Wiktoria	270
16	11	245	Langowie Piotr i Marya	269
15	13	325	Pogorzelscy Antoni i Marya Ogród	267 268
14	15	59	Żebrowski Kazimierz	2543
13	17	306	Cypes Marya, Aleksandra i Rakiewiczówna Józefa Matylda	2585
	(19)	59	Sitko Zofia	1148
			Narożnik ulicy św. Łazarza	
			Narożnik ulicy Blich	
	2	368	p. l. 5 ul. Blich Dom urzędników c. k. Dyrekcyi kolej.	
	(4)			
(10)	6	57	Spira Cecylia	356
	8	58	Dom przytułku dla starych kobiet fundacyi ś. p. Sołtykowej Anastazyi	275 276
	10		p. l. ul. św. Łazarza	
			Narożnik ul. św. Łazarza	

Magistrat stoł. król. m. Krakowa
dnia 21 sierpnia 1912 r.

B. WYKAZ

policzbowania domów w ul. Jenerała Dwernickiego.

Liczba porządkowa stara	Liczba porządkowa nowa	Liczba spisowa	Nazwisko właściciela	Liczba wykazu hipoteczn.
			Narożnik ul. Grzegórzecka	
30	1	234	Margulies Loli p. l. 4 ul. Grzegórzecka	306
28	3	193	Janczalik J. i Sara ze Schinaglów	253
26	5	213	Cypes Dawid Mina z Eisenów	252
24	7	217	Romański Michał i Agnieszka	251
22	9	251	p. l. 5 ul. Sołtyka	230
			Narożnik ul. Sołtyka	
			Narożnik ul. Grzegórzeckiej	
	2	371	p. l. 2 ul. Grzegórzecka Dom podurzędników c. k. kolei Karola Ludwika	358
	(4)	} 62	parcele budowlane	
	(6)		Grünwaldowie Kopel i Elka	1151
			Narożnik ul. Sołtyka	

Magistrat stoł. król. m. Krakowa
dnia 21 sierpnia 1912 r.

C. WYKAZ

zmian w policzbowaniu domów w ulicy Biich.

Liczba porządkowa stara	Liczba porządkowa nowa	Liczba spisowa	Nazwisko właściciela	Liczba wykazu hipoteczn.
			Narożnik ul. Kopernika	
(2) (4)	1 2	54	p. l. 13 ul. Kopernika Ogród Wójcicki Teodor	361 362 363
6	3	55	Baldingerowie Dawid i Liebe	285
8	4	56	Brandowicz Michał i Jetti p. l. 2 ul Kołłątaja	274
			Narożnik ul. Kołłątaja	

Liczba porządkowa stara	Liczba porządkowa nowa	Liczba spisowa	Nazwisko właściciela	Liczba wykazu hipoteczn.
	5	368	p. l. 1 ul. Kołłątaja, l. 2 ul. Sołtyka Budynek urzędników kolejowych	357
			Narożnik ul. Sołtyka	
	6	371	p. l. 1 ul Sołtyka Dom podurzędników kolei Karola Ludwika	358
	7	371	p. l. 1 ul Sołtyka Dom podurzędników kolei Karola Ludwika	
	8	371	p. l. 2 ul. Grzegórzecka Dom podurzędników c. k. kolei Karola Ludwika p. l. 2 ul. Jenerała Dwernickiego	
			Narożnik ul. Grzegórzeckiej	

Magistrat stoł. król. m. Krakowa
dnia 20 sierpnia 1912 r.

Mianowania urzędników miejskich.

1. Pan Dr. **Władysław Murczyński,** dotychczas lekarz wolno praktykujący, zamianowany został dekretem Prezydyum Magistratu z dnia 25 lipca 1912 r. do L. Prez. 494/912 §§ 56 i 89 statutu dla miasta Krakowa **lekarzem Miejskiego Domu kalek,** aresztów miejskich i przytuliska dla bezdomnych mężczyzn i kobiet z płacą roczną 2400 koron oraz ryczałtem na doróżki w kwocie 300 koron rocznie (LM: 87766/912 Prez.).

2. Pan **Lenk Maryan,** dotychczas funkc. techniczny Budownictwa m., został zamianowany dekretem Prezydyum Magistratu z dnia 4 września 1912 r. do L. Prez. 270/912 na zasadzie §§ 56 i 89 statutu dla miasta Krakowa **prowizorycznym nadetatowym adjunktem technicznym Budownictwa miej. w X kl.** rangi z płacą roczną 2200 koron, kwaterowem w rocznej kwocie 768 koron, oraz prawem do trzech trzechleci po 200 kor rocznie i prawem do dodatku osobistego wliczalnego do emerytury w kwocie 200 kor. po 20 latach służby w X klasie rangi ew. spędzonych przyznać się mającego, oraz do dodatku bud. w kwocie 400 kor. rocznie z tem zastrzeżeniem, iż winien jest do roku od dnia nominacyi licząc, złożyć w c. k. Namiestnictwie egzamin przepisany dla urzędników technicznych. (LM: 103647/912 Prez.).

Pan **Stadnicki Roman,** dotychczas oficyał techniczny Budownictwa miej. w XI kl rangi, zamianowany został dekretem Prezydyum Magistratu z dnia 6 września 1912 roku do L. Prez, 327/912 na zasadzie §§ 56 i 89 statutu dla miasta Krakowa **oficyałem technicznym Budo-**

wnictwa miej. w X kl. rangi z płacą roczną 2200 kor., kwaterowem w rocznej kwocie 768 koron, oraz prawem do trzech trzechleci po 200 koron rocznie, oraz do dodatku osobistego wliczalnego do emerytury w kwocie 200 koron rocznie, po 20 latach służby w X kl. rangi ew. spędzonych przyznać się mającego, oraz do dodatku budowlanego niewliczalnego do emerytury w kwocie 400 koron rocznie z tem, że czas prowizorycznej służby od 1 maja 1911 r. zostaje wliczony do emerytury. (LM: 103648/912 Prez.).

4. Pan **Jerzy Tokarski**, ukończony słuchacz politechniki, został zamianowany dekretem Prezydyum Magistratu z dnia 9 lipca 1912 r. do L. Prez 432/912 na zasadzie § 89 statutu dla miasta Krakowa oraz uchwały Rady miasta z dnia 28 listopada 1910 prowizorycznym **asystentem technicznym Zarządu wodociągów miejskich w XI kl.** rangi, z płacą roczną 1600 koron, kwaterowem w rocznej kwocie 576 koron, oraz dodatkiem budowlanym wliczalnym do emerytury, w kwocie 200 koron rocznie, oraz prawem do trzech trzechleci po 200 kor. rocznie, tudzież z tem zastrzeżeniem, że w razie przydzielenia mieszkania służbowego w naturze, strąci się Mu 50% z wymienionego powyżej dodatku kwaterowego. (LM: 88685/912 Prez)

5. Pan **Misiąg Wojciech**, dotychczas młodszy adjunkt rachunkowy Zarządu wodociąg., został zamianowany od dnia 1 stycznia 1912 r. dekretem Prezydyum Magistratu z dnia 6 lipca 1912 r. do L. Prez. 165/912 na zasadzie uchwały Rady miejskiej powziętej na posiedzeniu w dniu 20 czerwca 1912 r. **starszym adjunktem rachunkowym Zarządu wodociągowego miej. w IX klasie** rangi z płacą roczną 2800 koron, kwaterowem w rocznej kwocie 960 koron, oraz prawem do czterech trzechleci po 200 kor. rocznie. (LM: 74398/912 Prez.).

Protokoły obrad Rady miejskiej.

Posiedzenie zwyczajne (32 w kad. XVI) **z dnia 16 września 1912 r.**

Przewodniczący Prezydent Dr. Juliusz Leo.

I. Wiceprezydent m.: Dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent m.: Józef Sare.

Sekretarz Rady: Dr. Tadeusz Kannenberg.

Radców miejskich obecnych **50.**

Radcy miejscy: Bazes, Birnbaum, Czubryt, Czunko, Dr. Doboszyński, Drozdowski, Jan Kanty Federowicz, Dr. Federowicz, Dr. Fierich, Dr. Gross, Dr. Guńkiewicz, Heuman, Jarra, Jawornicki, Judkiewicz, Dr. Krongold, Dr. Krzetuski, Dr. Ignacy Landau, Dr. Rafał Landau, Dr. Lustgarten, Maywalt, Margulies, Meus, Muranyi, Peroś, Porębski, Ritterman, Dr. Rowiński, Sołtysik, Dr. Starzewski Tadeusz, Szatkowski, Dr. Tilles, Turski, Dr. Twaróg, Wachtel, hr. Wodzicki **(36)** nieobecność swą usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczór.

Przed porządkiem dziennym.

Urlopy.

Rada miejska udzieliła urlopów r. m.: Dr. Krzetuskiemu na 3 tygodnie, Muranyiemu na 6 tyg.

Jubileusz X. Piotra Skargi.

Sekretarz Rady odczytał pismo Komitetu obchodu Skargowskiego, zapraszające Radę miejską na uroczystość jubileuszową. (LM: 105296/912 Prez.).

Akademia górnicza.

Sekretarz Rady odczytał pismo JE. p. Ministra dla Galicyi Władysława Długosza, w którem p. Minister dziękuje Radzie miejskiej za uznanie jakie mu Rada wyraziła za starania około założenia polskiej Akademii górniczej w Krakowie. (LM: 102296/912 Prez.).

Sprawozdanie z feryj letnich.

Przewodniczący Prezydent Dr. Leo podał do zatwierdzającej wiadomości Rady następujące uchwały Sekcyj i Komisyj które zapadły imieniem Rady miejskiej w czasie tegorocznych feryi letnich:

Sekcya I.

Uchwalono zatrzymać dawną linię regulacyjną ul. św. Tomasza.

Zatwierdzono linię regulacyjną dla realności narożnej przy placu WW. Świętych i ul. Grodzkiej.

Zatwierdzono linię regulacyjną wschodniej strony placu, mającego powstać przy ul. Wrocławskiej w Krowodrzy obok dawnego wału akcyzowego i uchwalono uporządkowanie z urzędu tej strony placu.

Zatwierdzono w zasadzie plan zagospodarowania gruntów „Holzplatzu" nabytych od Banku przemysłowego, tudzież linie regulacyjne dla ulicy obok Krowodrzy murowanej i dla ulicy powstać mającej przez plac drzewny, łączącej Krowodrzę murowaną z ul. Warszawską.

Sekcya I. z II.

Dla Dz. I. poz. 10 lit. i. „inseraty" budżetu na rok 1912 przyznano kredyt dodatkowy w wysokości 900 koron.

Umorzono nieściągalny czynsz od Anny Rupikowej w kwocie 122 kor.

Przyznano Lidze przemysłowej we Lwowie subwencyę w kwocie 300 kor. na urządzenie w miesiącu sierpniu br. 14-dniowego targu koszykarskiego w Krakowie.

Udzielono Filii kraj. Towarzystwa chowu drobiu i królików w Krakowie na częściowe pokrycie kosztów urządzenia wystawy, mającej się odbyć w jesieni b. r. w Krakowie — subwencyę w kwocie 100 kor.

Na zakupno 3 koni dla Zakładu czyszczenia miasta przyznano kredyt dodatkowy w kwocie 2400 koron dla Dz. IX. 9 C. g tegorocznego budżetu.

Na donajęcie sił roboczych dla Zakładu czyszczenia miasta przyznano dla Dz. IX 9 B. p. tegorocznego budżetu kredyt dodatkowy w kwocie 30.000 kor.

Na zakupno piasku na cele Zakładu czyszczenia miasta przyznano kredyt dodatkowy w kwocie 160 kor. dla Dz. IX. 9 E. i. tegorocznego budżetu.

Komitetowi katolickiego Zjazdu skargowskiego, mającego się odbyć w Krakowie w dniach 25 i 26 września 1912. przyznano subwencyę w kwocie 600 kor.

Na koszta przyjęcia uczestników zjazdu polskich techników uchwalono dla Dz. XIV. budżetu kredyt dodatkowy w kwocie 3000 koron.

Sekcya I. z III.

Uchwalono częściową reasumcyę uchwały połączonych Sekcyi I. i II z dnia 24 sierpnia 1910 roku imieniem Rady miasta powziętej, w przedmiocie hipotecznego zabezpieczenia obowiązku właściciel gruntów do odstąpienia gminie m. Krakowa gruntu z pod ogródków w ulicy, powstać mającej na gruntach Jacka Matusińskiego i spóln. w Nowej Wsi.

Sekcya II.

Przyjęto sprawozdania o zamknięciach rachunkowych funduszów: amortyzacyjnego za lata 1902—1908, pożyczkowego za lata 1901—1906, emerytalnego urzędników za 1902—1908 i 1910, Muzeum Narodowego za r. 1904, 1907 do 1909 i 1910, Arc. Rudolfa za rok 1901, 1907 do 1909 i 1910, Dra Dietla za r. 1901, 1907 do do 1910, fundacyi różnych za r. 1905, 1907 i 1910, depozytów m. za 1903, 1905 i 1908, m. składu węgla za 1901 do 1903, 1905 do 1907 budowy wodociągu za r. 1903, emerytalnego artystów za r. 1900—1910, — Dra Warschauera za 1901, 1907 do 1908, admin. wodociągowego za r. 1908, inwestycyjnego I., II. i III., gruntów pofortecznych, Budowy Muzeum techniczno-przemysłowego, Budowy kolektora lewobrzeżnego za r. 1910 — udzielając absolutoryum odpowiedzialnym urzędnikom M. Izby obrachunkowej.

Przyznano, jak co roku, Towarzystwu gimnastyczn. „Sokół“ w Krakowie 500 kor. subwencyi na urządzenie wianków, prócz tego na regaty wszystkich towarzystw wioślarskich polskich, mające się odbyć w Krakowie dnia 8 września, kredyt do wysokości kor. 1000, a to na pokrycie części kosztów i nagrodę m. Krakowa.

Nadto przyznano uchwalone już przez 2 Sekcye kredyty dodatkowe na naprawę dachu i niektóre roboty adaptacyjne w budynku straży ogniowej w łącznej kwocie kor. 11.500.

Sekcya II. z VI.

Na postawienie w realności pod l. sp. 12 Dz. VI. p. 25 przy ul. Lubicz (w ogrodzie Angielskim) przybudówki do kuchni M. Domu kalek i nieuleczalnych, obejmującej w podziemiu 3 piwnice, w przyziemiu zaś izby na mycie naczynia, spiżarnię, prasowalnię i magiel, według planu Miejskiego Urzędu budowniczego oddz. a. z lutego 1912 r., udzielono do przeznaczonego już na ten cel w Dz. X. p. 2 wyd. nadzw. kredytu w kwocie 2880 kor., kredyt dodatkowy do wysokości 4600 koron.

Sekcya VI.

I. Zgodnie z opinią Komisyi administracyjnej, złożonej z zastępców Gminy i Magistratu z dnia 7 czerwca 1912 r., przeznaczono na pomieszczenie II filii M Domu kalek i nieuleczalnych pod wezwaniem św. Anny realność gminną pod l. sp. 14 Dz. I. porz. 5—7 przy ul. Podzamcze.

II. Zgodnie z rezolucyami Rady miejskiej z dnia 28 czerwca 1910 i 20 lipca 1911, oraz opinią Komisyi administracyjnej, złożonej z zastępców Gminy i Magistratu z dnia 7 czerwca 1912, przeznaczono na pomieszczenie M. Zakładu wychowawczego dla bezdomnych chłopców realność gminną, budynek poszkolny pod klasztorem PP. Norbertanek w dzielnicy XII.

III. 1) Upoważniono Zarząd M. Domu kalek i nieuleczalnych pod wezwaniem św. Anny, aby aż do dalszego zarządzenia zakupywał we własnym zakresie materyały, potrzebne na odzież, bieliznę i pościel dla chowańców i chowanic tegoż domu z udzielanej corocznie zaliczki do wyrachowania.

2) Przy zakupnie towarów ma Zarząd M. Domu kalek uwzględniać przedewszystkiem fabryki krajowe.

3) Kontrolę nad zakupionymi towarami i odbiór uszytej bielizny, odzieży i pościeli wykonywać będzie delegacya Sekcyi VI. do M. Domu kalek i nieuleczalnych wraz z zastępcą Magistratu w drodze komisyonalnej.

Sejmowa reforma wyborcza.

Wiceprezydent Dr. Szarski wskazał na toczące się we Lwowie pertraktacye w sprawie reformy wyborczej. Rokowania te wzbudzają silne zainteresowanie, szczególnie miast, które w kierunku ekonomicznym i kulturalnym tyle zdziałały; mieszkańcy miast mogą być pokrzywdzeni przez wprowadzenie za małej liczby mandatów miejskich. Odnosi się to głównie do Krakowa, któremu reprezentować przypadło nieraz sprawy i interesy całej Polski. Obawy te są tak ugruntowane, że należy sprawą tą się zająć i dlatego mowca zgłasza następujący wniosek nagły:

Rada miasta uchwali:

Uznając że dopuszczenie do Sejmu krajowego zastępstwa najszerszych warstw ludności posiadającej już prawo wyborcze do parlamentu leży w interesie wzmocnienia i ugruntowania idei autonomii krajowej,

zważywszy, że reprezentacya miast w Sejmie kraj. opłacających już obecnie 50% podatków krajowych, stanowi zaledwie $^1/_6$ część ogólnej liczby posłów przez co najżywotniejsze interesy ludności miejskiej pozbawione są skutecznej obrony i ochrony,

zważywszy wreszcie że miasto Kraków opłacające przeszło $^1/_{10}$ część podatków krajowych posiada zaledwie 4 posłów sejmowych co stanowi $^1/_{40}$ część Sejmu:

Rada stoł. król m. Krakowa wzywa wszystkich posłów miejskich w szczególności pp. posłów m. Krakowa by jak najbardziej stanowczo i energicznie dążyli do załatwienia reformy wyborczej sejmowej, któraby w pełnej mierze liczyła się ze słusznemi prawami narodu polskiego, a czyniła jednocześnie zadość postulatom demokratyzacyi społeczeństwa.

Nagłość uchwalono jednomyślnie.

R. m. Konopiński podnosi doniosłość kwestyi reformy ordynacyi wyborczej dla całego kraju i społeczeństwa polskiego, którego szerokie sfery pozbawione są dotąd bezpośredniego wpływu i przedstawicielstwa w samorządzie krajowym, tej najważniejszej zdobyczy naszego konstytucyjnego życia Dzięki energicznej akcyi posłów ze stronnictw demokratycznych, sprawa ta postawioną została na punkcie, z którego usunąć się już nie da

Pomimo tego obowiązkiem jest posłów miejskich dołożenie starań, aby w nowej ordynacyi przyznano słuszne prawa ludności, dotąd w ordynacyi wyborczej srodze pokrzywdzonej. Mowca nie jest zwolennikiem przywileju kuryalnego, gdy atoli w obecnym składzie Sejmu tylko kuryalna ordynacya mieć może szanse powodzenia, baczyć należy, aby w tych granicach wyrównać dotychczasowe pokrzywdzenie miast, ludu wiejskiego i robotniczego. Kurya wielkiej własności przestała być w kraju tem, czem była przed pół wiekiem. Dzisiaj miasta opła-

cają połowę podatków kraju i gromadzą siły inteligencyi, od wielkiej własności chyba nie pośledniejsze. Pomimo tego, miasta mają w Sejmie 1/6 część reprezentacyi. Z tym systemem raz trzeba zerwać.

Za dokonanie reformy wyborczej odpowiedzialni będą wszyscy, którzy na tę sprawę wpływ mają. Rzeczą i obowiązkiem jest posłów demokratycznych z miast, uczynić wszystko, aby reforma wyborcza, na szerokiej demokratycznej zasadzie oparta, uwzględniająca słuszne prawa reprezentacyi miast, w najkrótszym czasie przyszła do skutku. Dlatego mowca popiera rezolucyę Wiceprez. Szarskiego.

R. m. Kosobucki przyłącza się do wywodów poprzedniego mowcy zgłaszając dodatkową rezolucyę:

„Rada miasta uznaje konieczność liczniejszego zastępstwa w Sejmie ludności zajmującej się przemysłem i handlem i wyraża życzenie aby rękodzielnikom całego kraju przyznano znacznie więcej mandatów i w tym samym stopniu zwiększono liczbę mandatów Izb handlowych".

R. m. Daszyński omawiając sprawę reformy zgłasza rezolucyę:

Rada miasta uchwali:

„Uprasza się Prezydyum, aby wysłało petycyę do Sejmu krajowego na ręce Wydziału krajowego, w której obok zasadniczych żądań podniesionych we wniosku p. Wiceprezydenta Szarskiego uwzględnionoby żądania:

1) powszechnego, bezpośredniego i tajnego prawa głosowania;

2) znacznego pomnożenia mandatów w kuryi miejskiej i odpowiednio w kuryi wiejskiej;

3) rzeczywistej reprezentacyi dla klasy robotników miejskich przez pomnożenie proponowanej liczby mandatów w kuryi powszechnej".

R. m. Dattner w obszernym wywodzie omówił znaczenie przemysłu, handlu i rękodzieła, które stanowią dziś najpotężniejszą dźwignię dobrobytu krajowego Dotąd czynniki te były pokrzywdzone w reprezentacyi sejmowej, a i projekty, które ogłoszono, nie czynią zadość żądaniom i stanowiskom stron tu interesowanych. Izby handlowe mają u nas zaledwie trzy mandaty, gdy w Czechach jest ich 18. Wielki przemysł nie ma u nas żadnej reprezentacyi. W myśl swych wywodów domagał się mowca przyznania wyżej wymienionym kołom odpowiedniej reprezentacyi w myśl petycyi, wniesionej przez wszystkie Izby handlowe w kraju.

R. m. Dr. Bandrowski mniema, że jest wskazanem, aby i ze sfer poselskich wypowiedziano w tej sprawie zdanie. Otóż wszyscy posłowie krakowscy kandydowali do Sejmu pod hasłem reformy wyborczej i było ich zadaniem w porozumieniu z innymi posłami to stanowisko zaznaczyć. Była chwila, mieliśmy to wrażenie, żeśmy blisko mety. Głosowanie imienne nad wnioskiem o 4-przymiotnikowe prawo głosowania, dało większość zwolennikom tej myśli; zdawało się, że przy tym nastroju rzecz będzie załatwioną. Tymczasem — nie doceniliśmy t. zw. kwalifikowanej większości, która się wałem położyła nam przed nogi i dotąd nie udało się tego wału przebyć. Musiały więc nastąpić rokowania, mające na celu wzajemne ustępstwa, a to tembardziej, że przyszły żądania ruskie.

Posłowie są wdzięczni, że Rada sprawą tą się zajęła. Uchwała Rady będzie poparciem dla akcyi stronnictw demokratycznych. (Żywe oklaski)

W głosowaniu uchwalono jednomyślnie wniosek, przedstawiony przez Wiceprezydenta Szarskiego, wraz z dodatkami r. m. Daszyńskiego, Kosobuckiego i Dattnera.

Sprawa św. Salwatora.

I. Wiceprezydent Dr. Szarski wniósł imieniem Prezydyum miasta o 2 miesięczną prolongatę dla probostwa św. Salwatora na podjęcie subwencyi przyznanej przez Gminę pod warunkiem wykupna przez probostwo domu przytykającego do kościoła. (LM: 107968 /912 IV).

Uchwalono.

Zasklepienie młynówki.

R. m. Dr. Schneider zgłasza umotywowany wniosek nagły:

I. Rada miejska poleca Magistratowi, by jak najrychlej przystąpił do wykonania dawno zapadłej uchwały Rady miejskiej co do zasypania względnie przysklepienia młynówki w obrębie miasta Krakowa (starego).

II. Rada miejska poleca Magistratowi, aby przygotował jak najrychlej wnioski i plany co do uregulowania młynówki w obrębie Wielkiego Krakowa, a to ze względów zdrowotnych. (LM: 107083/912 B/b).

III. Rada miejska przypomina naglącą sprawę budynków sanitarnych na kontumacyi. (LM: 107082/912 B/a).

Nagłość uchwalono.

R. m. Prof. Bujwid zgadza się na wniosek r. m. Dra Schneidra wnosi jednak dodatek:

Rada miasta uznaje za konieczne celem zapobieżenia szerzeniu się epidemii czerwonki i duru z miejscowości podmiejskich pobudowanie studzien w miejscowościach jak Bronowice i inne wsie, skąd produkta spożywcze mogą zawlekać zarazę do Krakowa.

W tym celu Prezydyum Rady miasta zwraca się do władz rządowych i krajowych. (LM: 107081/912 Fiz.).

R. m. Romanowski wnosi o odesłanie do Sekcyi 2-giej części wniosku r. m Dra Schneidra.

Wniosek r. m. Dra Schneidra z dodatkiem r. m Bujwida uchwalono.

Dom publiczny. — Powiększenie straży policyjnej.

R. m. Guzikowski prosi Prezydenta o zabronienie założenia domu publicznego przy ul. Kilińskiego. Porusza nadto sprawę braku posterunków policyjnych w Krowodrzy. (LM: 107084/912 III a).

Sprzęty szkolne.

R. m. Stanisław Nowak interpeluje w sprawie nabywania niepraktycznych sprzętów dla nowo otworzyć się mającej szkoły przy ul. Szlak.

Ławki winne być wykonane według wymagań hygieny szkolnej. Tymczasem tak nie jest Szafy są fatalne. Spluwaczki lepsze nieco, jednak nie takie jakby się należało.

Wiceprezydent Sare wyjaśnia, że rzecz nie jest jeszcze przesądzoną. Sprzęty oglądać będzie Komisya odbiorcza, do której i poprzedni mowca należy. Skoro

zatem Komisya uzna, że przedmioty nie są odpowiednie, odmówi ich przyjęcia.

Ustawa o epidemiach.

R. m. Pająk interpelował w sprawie projektu nowej ustawy o zwalczaniu chorób epidemicznych.

Przewodniczący wyjaśnił, że projekt, znajduje się obecnie w Komisyi parlamentarnej. Rzecz wejdzie na porządek dzienny w październikowej sesyi Rady państwa. Przewodniczący oświadczył, że sprawą tą osobiście się interesuje i starać się będzie aby koszta izolacyi i desynfekcyi przeszły na państwo, na co już ministerstwo skarbu zgodziło się.

Porządek dzienny.

Bursa rękodzielnicza.

Imieniem Sekcyi I. i II. referent sekretarz Magistratu Dr. Wydro wnosi:

A. Reasumuje się uchwałę Sekcyi I. z dnia 12-go czerwca 1912 r., którą postanowiono odstąpić Miejskiemu Towarzystwu budowy mniejszych mieszkań parcele II. i III. na Rejówce o powierzchni około 201 s^2 za cenę po 180 kor. za 1 s^2.

B. Rada miasta uchwali:

Dla uczczenia pamięci Piotra Skargi w roku trzechsetnej rocznicy jego śmierci postanawia się:

1. *a)* Tytułem subwencyi na budowę domu dla młodzieży rękodzielniczej im. Piotra Skargi odstąpić darmo Polskiemu Związkowi katolickich uczniów rękodzielniczych pod wezwaniem św. Stanisława Kostki w Krakowie z realności miejskiej Rejówką zwanej lwh. 405, ks. gr. gm. kat. Kraków IV. Piasek objętej, parcele III. i IV. o powierzchni około 232 s^2, dalej

b) celem dalszego poparcia budowy tego samego domu odstąpić temuż Związkowi z tej samej realności m parcele I. i II. o pow. około 213 s^2 po cenie 108 kor. za 1 s^2.

2. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta miasta upoważnia się Radców m. Wandalina Beringera i Andrzeja Guzikowskiego, a na wypadek przeszkody u jednego z nich Radcę m. Szymona Dąbrowskiego.

3. Koszta kontraktu, stemple, należytości przenośne, poniesie nabywający Związek.

4. Grunta pod *a)* i *b)* wymienione odstępuje Gmina pod warunkiem rozwiązującym, mianowicie gdyby do lat 3 od podpisania kontraktu budowa domu dla młodzieży rękodzielniczej im Piotra Skargi nie została rozpoczętą, obowiązany będzie Związek nabywający oddać Gminie parcele III. i IV. bezpłatnie, a parcele I. i II. za zwrotem ceny kupna z 4% oprocentowaniem i zeznać odpowiedni dokument rozwiązujący. (LM: 74745/912 I a).

R. m. Daszyński wskazał, że będzie to królewski podarunek, wyniesie bowiem przeszło 40.000 koron. Mowca jest przeciwny przeznaczaniu tak wysokiej sumy na cele wyznaniowe i zapytuje, czyby też tak łatwo i bez gromów przyznano grunt pod budowę domu dla uniwersytetu ludowego.

Mowca przypomina także, że zorganizowani robotnicy oddawna napróżno kołatają o grunt pod budowę swego domu.

Prezydent w odpowiedzi zaznacza że p. radca Daszyński podniósł kwestyę wyznaniowości; mogę wobec tego zaznaczyć, że Gmina wydatnie wspomaga bursę żydowską, a nikt tego nie nazywa klerykalizmem żydowskim; popiera także drugą bursę im. Andrzeja Potockiego. Trzecią będziemy wspomagać bursę im. katolickiego księdza, wielkiego kaznodziei. Taki sposób postępowania jest dowodem tolerancyi wyznaniowej. Mowca wskazuje, że Magistrat będzie usilnie popierał takie instytucye, jak bursy rękodzielnicze; grunt pod budowę domu ludowego będzie także wkrótce oddany. W komitecie organizacyjnym bursy im. Piotra Skargi zasiadają ludzie, dający rękojmię urządzenia pożytecznego zakładu. Rada nigdy nie uprawia polityki wyznaniowej i wspomaga w odpowiedniej mierze pożyteczne instytucye tak katolickie, jak żydowskie.

Wiceprezydent Szarski wobec wywodów r. m. Daszyńskiego wystąpił z energiczną obroną instytucyi, mającej wielkie znaczenie dla ubogiej zaniedbanej moralnie i materyalnie młodzieży rękodzielniczej. To nie jest żaden podarunek, tylko spełnienie obowiązku wobec ludzi pracy, pozbawionych opieki i narażonych na biedę i najgorsze wpływy. Pod domy urzędnicze Gmina ofiarowała nie 240 sążni, ale 4 morgi; to był podarek królewski; zachodzi pytanie, czy on przyniesie pożytek miastu.

R. m. Iglicki, jako członek Komitetu organizującego bursę, wyjaśniał jej zadania.

R. m. Bujwid domagał się, aby bursa nie miała agresywnie klerykalnego charakteru.

R. m. Dr. Gertler domagał się zastrzeżenia, uprawniającego do odebrania gruntu, gdyby w bursie wygasł duch narodowy.

R. m. X. Dr. Caputa wskazywał, że bursa przeznaczona jest dla najuboższych i najbardziej zaniedbanych. Zarzuty co do klerykalizmu są tutaj nieuzasadnione; bursa ma uczyć obowiązku karności, służby dla społeczeństwa, zamiłowania pracy.

Rada uchwaliła wnioski Sekcyj z dodatkiem r. m. Dra Gertlera, że projekt kontraktu będzie przedłożony Sekcyi prawniczej do rozpatrzenia.

Hipoteka Wawelu.

Imieniem Sekcyi III. referent sekretarz Magistratu Dr. Wydro wnosi:

1. Przyjmuje się do wiadomości uchwałę działową c. k. Komisarza dla ksiąg gruntowych gm. Kraków z 18 lipca 1912 G. A. Kraków II. Wawel 5 o ile dotyczy dróg na Wawelu i przez Wawel, które mają być zaintabulowane na rzecz gminy miasta Krakowa.

2. Przyjmuje się zatwierdzająco do wiadomości uchwałę Magistratu z 10 sierpnia 1912 r., zatwierdzoną, przez Prezydyum m., którą postanowiono nie wytaczać skargi przeciw funduszowi krajowemu o uznanie własności na rzecz gminy m. Krakowa parcel, stanowiących stoki Wawelu. (LM: 88799/912 I a).

W dyskusyi r. m. Dr. Gertler domagał się, aby nie przyjmowano do wiadomości faktu co do dróg na Wawelu; jeżeli Wydział krajowy wytoczy proces o hipotekę dróg, Gmina będzie zmuszoną sprawy swojej bronić. Mowca nie życzyłby sobie jednak, aby sprawę tę traktować przez sądy zwyczajne, bo nie należałoby tego czynić, gdy chodzi o Wawel między miastem a krajem — ale przez sąd polubowny.

Mowca wnosi żeby ustęp 1) wniosku opuścić, przy końcu zaś ustępu 2) dodać zdanie: „i na razie skargi się nie wnosi“.

Nadto wstawić osobne zastrzeżenie że kwestya sporna, któraby mogła się wyłonić z tej sprawy, rozstrzygniętą będzie w drodze sądu polubownego.

Przewodnictwo obejmuje I. Wiceprezydent miasta Dr. Szarski.

W dyskusyi jaka wyłoniła się w tej sprawie zabierali głos r. m. Kosobucki, Klemensiewicz, Beringer, X. Dr. Caputa podnosząc wątpliwości czy można się zgodzić na podobne załatwienie sprawy przez sąd ze względów narodowych.

Wiceprezydent Dr. Szarski bronił wniosku Sekcyi.

R. m Pająk wniósł na odroczenie sprawy do następnego posiedzenia.

Referent Dr. Wydro wyjaśnił jeszcze że sędzia kompetentny rozstrzygnął już, iż stoki Wawelu mają być zahipotekowane na rzecz kraju, a drogi dojazdowe na rzecz Gminy.

W głosowaniu wniosek o odroczenie uchwalono.

Rapperswyl.

Imieniem Sekcyi IV. referent st. radca Magistratu Dr. Zaczek wnosi:

1) Rada m. przyjmuje do wiadomości **sprawozdanie Dr. Kopery o Muzeum w Rapperswylu**;

2) Rada m zgadza się na wypłacenie Zarządowi w Rapperswylu **subwencyi** gminnej z budżetu 1911 r. w kwocie 500 kor. w tem przekonaniu, że Zarząd muzealny przeprowadzi w jak najkrótszym czasie konieczne reformy w uporządkowaniu i konserwowaniu zbiorów muzealnych, wskazane w sprawozdaniu Dr. Kopery oraz w orzeczeniu Komisyi wybranej na walnem zgromadzeniu członków Rady muzealnej w dniu 8 sierpnia 19,1 roku celem zbadania zarzutów podnoszonych przeciw Zarządowi Muzeum. (LM: 21552/912 IV).

R. m. Dr. Bandrowski wyjaśnił, że wobec rady muzealnej w Rapperswylu, uznającej konieczność różnych reform w instytucyi, można uchwalić wypłatę subwencyi dla Muzeum za lata 1911 i 1912, po 500 kor. tj. razem 1000 kor.

Wniosek r. m. Bandrowskiego uchwalono.

Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 9-ej wieczór.

Sprawozdania ze Sekcyj i Komisyj.

Sekcya ekonomiczna.

I. Posiedzenie w dniu 4 września 1912 r.

Sekcya poleciła Magistratowi wglądnąć w **nieporządki**, panujące na ul. **Blichowej**, na której z powodu zawalenia tej ulicy materyałami budowlanymi komunikacya jest prawie niemożliwą a przynajmniej w wysokim stopniu utrudnioną i niebezpieczną.

Następnie rozpatrywała sprawę **zakupna realności** l. or. 20 ul. Zwierzyniecka na cele przedłużenia ul. **Tarłowskiej** do ul. Zwierzynieckiej. Sekcya zgodziła się na nabycie tej realności z pewną zmianą warunków z właścicielami ułożonych

Również zgodziła się Sekcya na oddanie na dalsze trzy lata p. Janowi Kwiatkowskiemu **dostawy drzewa** opałowego dla potrzeb Gminy na warunkach dla tej dostawy obowiązujących.

Wreszcie rozpatrywała wnioski wybranego przez siebie swego czasu subkomitetu dla zbadania **projektów parcelacyi gruntów** po fabryce Zieleniewskiego przy ul. Krowoderskiej, tudzież gruntów miej. w sąsiedztwie Zakładu Dra Żuławskiego położonych.

Z powodu spóźnionej pory i obszernego materyału sprawę tę odroczono do przyszłego posiedzenia

II. Posiedzenie w dniu 11 września 1912 r.

Sekcya ukończyła obrady nad **projektem parcelacyi gruntów** po fabryce Zieleniewskiego przy ul Krowoderskiej oraz gruntów miej. w sąsiedztwie Zakładu Dra Żuławskiego i nad projektem otwarcia nowych ulic na tych gruntach.

Sekcya z pewną zmianą zgodziła się na projekt i wnioski Magistratu tudzież delegowanego do rozpatrzenia tej sprawy subkomitetu sekcyjnego.

Sprawa ta będzie przedmiotem obrad Rady m. na jednem z najbliższych posiedzeń.

Następnie Sekcya zgodziła się na projekt zmiany **linii regulacyjnej ul. Strzeleckiej.** Według projektu ulica Strzelecka zostanie rozszerzona do 18 metrów. Rozszerzenie to nastąpi w przyszłości po stronie gruntów szpitala św. Ludwika i browaru Götza.

III. Posiedzenie w dniu 18 września 1912 r.

Zwrócono uwagę Magistratowi na dokuczliwe **zimno** w widowni **teatru miejskiego** podczas przedstawień, albowiem mimo zimna na polu teatr miejski nie jest dotąd ogrzewany. Na wniosek r. m. Dra Domańskiego polecono Magistratowi przyspieszyć załatwienie sprawy żeglugi spacerowej na Wiśle pod Krakowem.

Również na wniosek tegoż radcy polecono Magistratowi odnieść się do Gazowni miejskiej o **lepsze oświetlenie** ul. Jagiellońskiej i Rynku Kleparskiego.

Na wniosek r. m. Guzikowskiego polecono Magistratowi zarządzić co należy, aby dla ochrony przed słotą lub śniegiem w zimie postawiono **poczekalnię** przy jednym z przystanków **kolei elektrycznej** na końcu ulicy Długiej; publiczność bowiem czekająca kilkanaście minut nieraz na wóz tramwajowy, musi stać w błocie na deszczu lub śniegu

Następnie obradowała Sekcya nad wnioskami Magistratu, zmierzającymi do rozpisania **konkursu publicznego** dla techników i artystów polskich, celem uzyskania projektu architektonicznego wykształcenia **lewobrzeżnego muru ochronnego** nad Wisłą na przestrzeni od mostu Zwierzynieckiego aż do ul. Rybaki, na której to przestrzeni ów mur ochronny dotyka Zamku Wawelskiego i stanowić będzie o jego przyszłym wyglądzie. Wśród długiej obszernej i ożywionej dyskusyi podniesiono myśl, aby konkurs objął oprócz wykształcenia architektonicznego muru ochronnego także projekt uzyskania amfiteatru pod Wawelem.

Sekcya ekonomiczna zgodziła się na rozpisanie konkursu na architektoniczne wykształcenie lewobrzeżnego muru ochronnego z tym dodatkiem, że projektujący mogą

także równocześnie przedłożyć projekty konkursowe, odnoszące się do architektonicznego wykształcenia lewego brzegu Wisły tj. przestrzeni pomiędzy murem a Wisłą. Dodatek ten da możność konkurującym technikom i artystom do przedłożenia również projektu amfiteatralnego wykształcenia przestrzeni między murem a Wisłą

IV. Posiedzenie w dniu 25 września 1912 r.

Delegat Sekcyi szkolnej r. m. Dr. Wasung przedstawił Sekcyi ekonomicznej potrzebę wyznaczenia **gruntu** w obszarze około 400 s² pod budowę **miejskiej szkoły przemysłowej żeńskiej**, która ma powstać ze szkoły św. Scholastyki. Radca miejski Dr. Wasung, podniósł, że między Rządem, a Gminą toczą się rokowania o przejęcie na etat państwowy owej szkoły przemysłowej dla kobiet. Rząd jednak domagać się będzie od Gminy odpowiedniego gruntu pod zakład szkolny i wystawienia budynku szkolnego.

Po omówieniu sprawy Sekcya ekonomiczna poleciła Magistratowi zająć się wyszukaniem odpowiedniego pod szkołę gruntu i przedstawienia wniosków na najbliższem posiedzeniu S kcyi ekonomicznej.

Następnie rozpatrywała Sekcya wynik przetargu publicznego na **dostawę paszy,** tj. owsa, siana i słomy dla pociągów miejskich na rok następny. Z pięciu złożonych na terminie przetargu ofert Sekcya nie przyjęła żadnej, a to z powodu zbyt znacznej różnicy między cenami ofertowemi, a obecnemi cenami targowemi na niekorzyść Gminy, lecz poleciła Magistratowi rozpisanie ponownego przetargu.

Zgodnie z wnioskami Delegacyi sekcyjnej dla Zakładu czyszczenia miasta uchwaliła Sekcya pewne zmiany **taryfy za czyszczenie dołów kloacznych** w realnościach nie opłacających podatków gminnych.

W końcu Sekcya zgodnie z wnioskami Magistratu załatwiła kilka spraw odnoszących się do **otwarcia nowych ulic,** lub wyznaczenia linii regulacyjnych, mianowicie postanowiono otworzyć dwie uliczki a raczej dwa dostępy i dojazdy z ul. Miodowej na ul. Szeroką dla stworzenia komunikacyi między ul. Szeroką, a ul. Miodową i Starowiślną.

Uchwalono **linie regulacyjne** dla pewnych części ul. Jakóba, ul. Józefa, placu Bawół i dla przecznicy ul. Szerokiej ku Dajworowi.

Sekcya skarbowa.

Posiedzenie w dniu 11 września 1912 r.

Sekcya przyjęła do wiadomości sprawozdania **ze szkontrów** Kasy m. z 7/8, 16/8, 17/8 i 19/8 br., uchwaliła wniosek w sprawie odpisania nieściągalnego czynszu z real. 177/XI. i w sprawie utrzymania ewidencyi rzeczywistych wydatków w poszczególnych działach zamknięć rachunkowych funduszu Muzeum Narodowego i Domu Jana Matejki.

Sekcya prawnicza.

Posiedzenie w dniu 14 września 1912 r.

Sekcya uchwaliła wnioski na Radę m. w sprawie **uregulowania hipoteki Wawelu** oraz w sprawie pobierania 5 % na powiększenie kapitału zakładowego od każdorazowego dochodu brutto z wszystkich fundacyi i zapisów pod zarządem gminy miasta Krakowa zostających z wyjątkiem fundacyi dla rzemieślników: Rudolfa, Dr. Dietla i Dr. Warschauera, fundacyi Floryana Straszewskiego i dwóch fundacyi Dr. Michała Zieleniewskiego.

Połączone Sekcye.

I. Posiedzenie Sekcyi I. i III. w dniu 4 września 1912 r.

Sekcye zgodziły się na częściową zmianę warunków, pod jakimi w r. 1910 zezwoliła gmina m. Krakowa pp. Jackowi Matusińskiemu, Bronisławowi Müllerowi i Tomaszowi Buczakowi na **otwarcie ulicy na ich gruntach w Nowej Wsi.**

II. Posiedzenie Sekcyj ekonomicznej i skarbowej w dniu 13 września 1912 r.

Połączone Sekcye postanowiły zgodnie z propozycyą Magistratu celem uczczenia **pamięci Piotra Skargi** w roku trzechsetnej rocznicy jego śmierci, tytułem subwencyi na budowę domu dla młodzieży rękodzielniczej im. Piotra Skargi odstąpić darmo Polskiemu Związkowi katolickich uczniów rękodzielniczych pod wezwaniem św. Stanisława Kostki w Krakowie z realności Rejówką zwanej przy ul. Krupniczej parcele o pow. około 232 s², dalej celem dalszego poparcia budowy tego samego domu postanowiły Sekcye odstąpić temuż Związkowi z tej samej realności dalsze parcele o pow. 213 s² po cenie kosztów własnych.

W warunkach odstąpienia gruntu będzie zastrzeżone, że Polski Związek katolickich uczniów rękodzielniczych ma przystąpić do budowy rzeczonego domu najdalej do lat trzech licząc od daty zawarcia kontraktu, w przeciwnym bowiem razie zobowiązany będzie Związek zwrócić Gminie odstąpiony grunt, a nadto winien będzie uzyskać aprobatę Gminy na fasadę domu.

Tą wydatną ofiarnością przyczynia się Gmina do uczczenia pamięci wielkiego kaznodziei i narodowego proroka oraz do poparcia usiłowań dla podniesienia naszego rękodzielnictwa.

Komisya administracyjna.

Posiedzenie w dniu 20 września 1912 r.

Prawie całe posiedzenie zajęły debaty nad projektem **budżetu** przedłożonym przez naczelnika Administracyi akcyzy na **rok 1913** z funduszu akcyzowego oraz z zakładów rzeźni i targowicy miejskiej.

Ze spraw administracyjnych między innemi uchwalono domagać się od rządu, aby wniósł projekt zmiany **ustawy o reformie akcyzy** w tym kierunku, żeby właściciele gruntów leżących w obrębie miasta Krakowa, ale położonych poza linią akcyzową, byli uwolnieni od podatku przy wprowadzaniu siana i słomy z tych pól zwożonych do swoich stodół leżących w obrębie linii.

Komisya drogowo-kanałowa.

I. Posiedzenie w dniu 2 września 1912 r.

Komisya zatwierdziła projekt zakończenia **linii tramwajowej** przy rampie mostowej w ulicy Tad. Kościuszki; szerokość **toru jezdnego** ul. Starowiślnej na przestrzeni

między ul. Dietlowską a ul. św. Gertrudy oraz sprawę **dróg dojazdowych do dworca** towarowego i zestawczego.

II. Posiedzenie w dniu 12 września 1912 r.

Z okazyi uporządkowania **ulicy Senatorskiej i Mickiewicza** w Dz. XII. Komisya zatwierdziła **profil podłużny** dla tych ulic według projektu Bud. m. b.

Zatwierdziła również **projekt uporządkowania** chodników w ulicy na starej Wiśle w Dz. XII. (Grzegórzki) na przestrzeni od ulicy Grzegórzeckiej, aż do zabudowania centralnej targowicy.

Dalej uchwaliła otwarcie i uporządkowanie przedłużenia ulicy Krupniczej do ulicy Czystej.

Następnie zatwierdziła wnioski odnoszące się do **budowy kanału** ulicznego w ulicy Felicyanek. Tudzież wnioski w sprawie przebudowy kanału m. podwórzowego przy ulicy Zielonej.

W końcu uchwaliła **budowę chodnika** z płyt betonowych na kilku ulicach.

Na wniosek r. m. Dra Schneidra uchwalono zwrócić się do Komisyi gruntowej i regulacyi miasta o przyspieszenie załatwienia sprawy usunięcia **z miasta młynówki** tak niebezpiecznej dla zdrowotności mieszkańców.

III. Posiedzenie w dniu 19 września 1912 r.

Komisya zatwierdziła projekt **budowy chodnika** ul. Żabiej na przestrzeni od ulicy Wolskiej do ulicy Czystej i w ul. Podgórskiej i Głowackiego w Dz. XI. jak również w Dz. XII. na gruntach Marczyńskiego w przecznicy i nowej ulicy obok szkoły miejskiej. Zarówno zatwierdziła projekt **uporządkowania placu** przed Magistratem.

Przy sposobności budowy torów linii tramwajowej uchwaliła Komisya **uporządkować ulicę Dajwór** od ul. Starowiślnej do nowej remizy tramwajowej. W końcu zatwierdziła zakupno tłukarki do tłuczenia kamieni dla potrzeb Gminy.

IV. Posiedzenie w dniu 24 września 1912 r.

Komisya uchwaliła zażądać od Ekspozytury dróg wodnych aby **kinetę kolektora** na przestrzeni kanalizowanej Wisły po stronie Krakowa i Podgórza wyłożyć klinkierami jak to zrobiła Gmina miasta Krakowa przy budowie kolektora w Dąbiu Następnie zatwierdziła projekt i kosztorys **budowy kanału** m. w ul. św. Tomasza. Również rozstrzygnięto ofertę na **budowę kanału** w ulicy Senatorskiej w Dz. XII. W dalszym ciągu uchwaliła wnioski odnoszące się do obliczania kosztów wynikających z § 16 noweli do ustawy budowniczej z tytułu wykonywania **torów jezdnych**, chodników i kanałów. Wreszcie uchwaliła **skonstruowanie następujących dróg we W. Krakowie.** Drogi do Kobierzyna idącej przez Zakrzówek, głównej drogi w Zwierzyńcu do Woli, do Toń, ulicy Kościelnej i Misyonarskiej i drogi w Dąbiu kosztem około 200.000 koron.

Po wyczerpaniu porządku dziennego zatwierdziła ofertę na roboty bazaltoidowe przy budowie nawierzchni w ulicy Franciszkańskiej i pl WW. Świętych.

Komisya gruntowa.

Posiedzenie w dniu 26 września 1912 r.

Komisya przeprowadziła obrady nad podaniem **Ogniska nauczycielskiego** w sprawie odstąpienia **gruntu miej. pod budowę własnego domu**. Po dyskusyi uchwalono zwrócić tę sprawę Magistratowi z poleceniem przeprowadzenia pertraktacyi zmierzających do bliższego określenia żądania. Następnie zatwierdzono projekt **regulaminu dla Komisyi** gruntowej. Dalej uchwalono aby nabyty od kolei północnej wspólnie z Bankiem przemysłowym względnie od Banku przemysłowego **plac drzewny** położony przy ulicy Warszawskiej wydzierżawić na place składowe do 1 października 1914 r.

Komisya sanitarna.

Posiedzenie w dniu 10 września 1912 r.

Fizyk miejski zdaje sprawę **z przebiegu chorób zakaźnych** w mieście. Szkarlatyna, dyfterya, odra i dur brzuszny w znacznie mniejszym stopniu panuje niż w roku ubiegłym. N. p w roku 1911 w czasie od 16 lipca do 12 sierpnia było 54 przypadków szkarlatyny, w obecnym roku w tym samym czasie tylko 23 w tem 11 obcych.

Natomiast pojawiła się od 1 sierpnia 1912 r. czerwonka w znaczniejszej liczbie. Została ona zawleczoną prawdopodobnie z Bronowic Wielkich, gdzie wybuchła epidemia w połowie lipca 1912 r. Największą liczbę przypadków okazuje Krowodrza, stamtąd też najmniej oddają chorych do szpitala.

Czerwonka na Krowodrzy szerzy się nietylko za pośrednictwem przenosicieli, ale odgrywać tu musi rolę Młynówka, skąd czerpią wodę mieszkańcy do użytku domowego. Badania bakteryologiczne wykazały, że w niektórych przypadkach znaleziono prątki Schiga-Kruze, w niektórych jednak nie ten prątek, lecz jakiś pokrewny należący do tej samej grupy drobnoustroju.

W szpitalu miejskim stosuje się surowicę Paltaufa i Bujwida. Chorzy subjektywnie czują się po zastrzyknięciu lepiej, nie zawsze jednak widać po zastrzyknięciu należyty skutek, prawdopodobnie dlatego, że w tych właśnie przypadkach ma się do czynienia z innym drobnoustrojem.

W końcu fizyk miejski wyliczył środki zarządzone przez Miej. Urząd Zdrowia. Między innymi nie otwarto szkoły w Krowodrzy. Po wysłuchaniu sprawozdania fizyka wywiązała się dyskusya, w której rezultatem było uchwalenie następujących wniosków:

I. Komisya sanitarna miejska po wysłuchaniu sprawozdania fizyka o przebiegu czerwonki w Krakowie, wyraża opinię, że w interesie zdrowia mieszkańców należy jak najprędzej dokończyć **uporządkowania płuczek** i w jak najkrótszym czasie uregulować Młynówkę w ten sposób, aby dostęp do niej i korzystanie z jej wody uniemożliwić.

II. Należy udać się do Wydziału krajowego i do Namiestnictwa oraz do krajowej Rady Zdrowia z przedstawieniem konieczności radykalnego uzdrowotnienia gmin wiejskich w najbliższem sąsiedztwie większych miast położonych

Komitet budowy zakładów sanitarnych.

Posiedzenie w dniu 2 września 1912 r.

Komitet zajmował się sprawą usytuowania **zakładów**. Przedłożona sytuacya budynków, wymagałaby tak rekonstrukcyi istniejącej drogi, prowadzącej od rogatki do kontumacyi, jak i kosztownych dróg dojazdowych, co spowodowałoby znaczne przekroczenie preliminarza, gdyby budowa tych dróg pokrytą być miała z funduszów budowy zakładów sanitarnych.

Komitet polecił opracowanie nowej sytuacyi i zbadanie sprawy, czy nie możnaby zająć części gruntów leżących na zachód, gdzie są tory dojazdowe, przez co uzyskałoby się więcej miejsca na usytuowanie budynków.

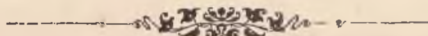
Subkomitet Komisyi statutowej.

Posiedzenie w dniu 5 września 1912 r.

Na posiedzeniu przedstawili główne zasady swoich nowych **projektów miejskiej ordynacyi wyborczej** radcy miejscy Dr. Ignacy Landau i Dr. Rafał Landau.

Celem opracowania szczegółów odnoszących się do zgłoszonych projektów zażądał Subkomitet od Magistratu dostarczenia obszernych dat statystycznych i wyznaczył kredyt dla ich wykonania w ciągu dni 14-tu.

Po dostarczeniu powyższych dat zostaną zwołane dalsze posiedzenia Subkomitetu.

Nakładem Gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie pod zarządem A. Szyjewskiego.